

Wymagania edukacyjne. Klasa 6

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> zna datę: 1492; zna sylwetki i dokonania Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana; wskazuje na mapie trasy podróży K. Kolumba, V. da Gamy, F. Magellana rozumie pojęcia: konkwistador, Nowy Świat, kolonia; rozumie pojęcia: renesans, odrodzenie, człowiek renesansu; wymienia najwybitniejszych twórców włoskiego renesansu; wskazuje na mapie Włochy wie, kto i kiedy udoskonalił wynalazek druku (ruchoma czcionka drukarska); wymienia najważniejszych humanistów XVI-wiecznej Europy potrafi wskazać datę początku reformacji; zna dokonania Marcina Lutra; rozumie pojęcia: reformacja, anglikanizm, protestantyzm, luteranizm, kalwinizm; wskazuje na mapie państwa, w których doszło do reformacji rozumie pojęcia: sobór, jezuita, kontrreformacja, reforma katolicka omawia najważniejsze wydarzenia XVI wieku wskazuje na mapie ziemie, którymi władali Jagiellonowie; wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów; rozumie określenie: hołd pruski; 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie: jedwabny szlak; wyjaśnia pochodzenie terminu <i>Indianie</i>; zna znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana wymienia skutki gospodarcze, społeczne i polityczne odkryć geograficznych; wymienia rośliny przywiezione do Europy przez odkrywców wymienia państwa, które były najważniejszymi kolonizatorami; wskazuje na mapie tereny odkryte w XV i XVI wieku rozumie termin humanizm; wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła, Leonarda da Vinci i Rafaela opisuje sylwetki Mikołaja Kopernika i Erazma z Rotterdamu wie, kiedy i gdzie odbył się sobór reformujący Kościół wie, kiedy doszło do: powstania anglikanizmu, podpisania pokoju w Augsburgu, nocy św. Bartłomieja; zna dokonania Jana Kalwina i działania Henryka VIII związane z reformacją; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny odkryć geograficznych opowiada o dokonaniach Inków i Azteków podaje przyczyny narodzin renesansu we Włoszech opisuje znaczenie upowszechnienia druku dla rozwoju kultury; omawia odkrycie Mikołaja Kopernika wymienia przyczyny reformacji; przedstawia skutki reformacji; opisuje wojny religijne oraz ich skutki omawia zmiany, które nastąpiły w Kościele katolickim po soborze przedstawia przyczyny i skutki: reformacji, reformy katolickiej, odkryć geograficznych wie, w jaki sposób doszło do likwidacji państwa zakonnego; zna postanowienia traktatu pokojowego zawartego w Krakowie w 1525 roku rozumie zasadę jednomyślności w pracy sejmu; 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie wprowadzenia nowego typu statków dla odkryć geograficznych rozumie zmiany, które zaszły w Europie i Nowym Świecie w wyniku odkryć geograficznych na wybranym przykładzie omawia cechy sztuki renesansowej rozumie przełomowe znaczenie odkrycia Mikołaja Kopernika dostrzega i wymienia różnice pomiędzy katolicyzmem i protestantyzmem; dostrzega różnorodność przyczyn reformacji i różny jej przebieg w zależności od państwa rozumie skutki dwóch reform chrześcijaństwa; omawia wpływ reform na zmiany w funkcjonowaniu Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sposoby podróżowania na przestrzeni wieków, dostrzega znaczenie zmian omawia znaczenie zmian wprowadzonych przez odkrywców na podbitych terenach, wskazuje ich pozytywy i negatywy porównuje sztukę renesansu i średniowiecza; wskazuje podobieństwa między sztuką renesansu i starożytności analizuje zmiany, które zaszły w XV i XVI wieku, i dostrzega ich wpływ na życie ludzi analizuje przyczyny wojen religijnych; wskazuje zmiany, które zaszły w Europie w związku z reformacją porównuje sytuację w Kościele katolickim przed soborem i po jego reformach porównuje początek nowożytności z poprzednimi epokami, omawia zmiany, które zaszły w XVI wieku;

<p>zna datę hołdu pruskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: nihil novi, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, izba senatorska, magnat, pospolite ruszenie; określa wiek, w którym ukształtował się sejm • wyjaśnia pojęcia: unia realna, Rzeczpospolita Obojga Narodów; • wie, kiedy doszło do zawarcia unii realnej; • wiąże postać Zygmunta Augusta z unią w Lublinie; <p>wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: wolna elekcja, sejm elekcyjny, artykuły henrykowskie, pacta conventa, Akademia Wileńska; <p>wymienia dwóch pierwszych władców elekcyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: pańszczyzna, folwark, „spichlerz Europy”; • wie, jaką monetę biła Rzeczpospolita w XVI wieku; <p>pokazuje na mapie Gdańsk</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia narody zamieszkujące Rzeczpospolitą; • wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Polaków, Litwinów, Rusinów, Niemców; <p>wymienia religie i wyznania XVI-wiecznej Rzeczypospolitej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli i z czego zasłynęli Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Andrzej Frycz Modrzewski; • omawia renesansowy charakter Zamościa; <p>rozumie pojęcie „złoty wiek kultury polskiej”</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację gospodarczą Polski w XVI wieku; <p>wymienia narody, religie i wyznania Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p>	<p>rozumie pojęcie tolerancji religijnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego; • przedstawia działalność sądów kościelnych i jezuitów • wymienia dzieła renesansu, zna najważniejszych twórców tego okresu; • wyjaśnia pojęcia: renesans, humanizm, odkrycia geograficzne, kolonie, reformacja, reforma trydencka, kontrreformacja • opisuje początek wojny z państwem moskiewskim; • wyjaśnia okoliczności powstania floty na Bałtyku • opowiada o powstaniu demokracji szlacheckiej; • opowiada o funkcjonowaniu sejmu; <p>wskazuje, czym szlachta różniła się od innych stanów</p> <p>wymienia postanowienia unii lubelskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady wolnej elekcji; • wie, gdzie odbywały się wolne elekcje; <p>omawia rządy dwóch pierwszych władców elekcyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego w Rzeczypospolitej rozwinęła się produkcja zboża i handel tym towarem; 	<p>omawia znaczenie szlachty w państwie</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej; • wymienia i rozumie skutki unii • rozumie znaczenie artykułów henrykowskich i pacta conventa dla ograniczenia władzy królewskiej; <p>rozumie znaczenie propagandy w czasie wolnej elekcji</p> <p>analizuje znaczenie Gdańska dla polskiej gospodarki</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego w Rzeczypospolitej mieszkało wiele mniejszości narodowych; <p>omawia przyczyny i skutki tolerancji religijnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ podróży, powstawania uniwersytetów i upowszechnienia druku na zmiany w polskiej kulturze; • wskazuje cechy renesansu na przykładzie ratusza w Zamościu, Wawelu • rozumie przyczyny i skutki unii lubelskiej; <p>wskazuje przyczyny nazywania XVI stulecia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia przełomowy charakter: udoskonalenia druku, ustaleń Mikołaja Kopernika, odkrycia Ameryki, wystąpienia Marcina Lutra • wymienia i rozumie przyczyny wojen z państwem moskiewskim • potrafi wskazać konsekwencje demokracji szlacheckiej; • wskazuje przyczyny przewagi politycznej szlachty w Polsce • rozumie różne oceny unii ze strony Polaków i Litwinów • dostrzega wady i zalety elekcyjnego oboru władcy • rozumie i uzasadnia wpływ handlu zbożem na położenie chłopów i wzrost roli gospodarczej szlachty • omawia znaczenie konfederacji warszawskiej dla tolerancji religijnej • rozumie i uzasadnia, dlaczego w odniesieniu do Zamościa używa się 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ starożytności na sztukę i postrzeganie świata w renesansie • omawia położenie międzynarodowe Polski za ostatnich Jagiellonów • porównuje demokrację szlachecką z innymi formami sprawowania władzy • porównuje charakter unii realnej i unii personalnej; • ocenia zawarcie unii z perspektywy polityki zagranicznej i wewnętrznej • porównuje monarchię elekcyjną z monarchią dziedziczną • potrafi uzasadnić znaczącą rolę szlachty w gospodarce polskiej • porównuje sytuację protestantów w Rzeczypospolitej i Europie • porównuje renesans w Polsce i Europie • wskazuje cechy Polski w XVI wieku i analizuje zachodzące w niej przemiany • porównuje demokrację szlachecką z monarchią absolutną • porównuje sposób sprawowania rządów w Wielkiej Brytanii XVII
--	---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • wie kto panował w Anglii i Francji w XVII w., potrafi krótko scharakteryzować sytuację tam panującą • zna postacie: Zygmunta III Wazy, Władysława IV Wazy, Dymitra Samozwańca; • wskazuje na mapie państwo, z którym Polska zawarła unię personalną z chwilą powołania na tron Zygmunta III Wazy; • rozumie pojęcia: husaria; • rozumie pojęcia: Kozacy, rejestr kozacki, ugoda w Perejasławiu; zna postać Bohdana Chmielnickiego • zna postacie: Jana Kazimierza, Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego; • zna pojęcia: potop, hetman; wie, co wydarzyło się w 1655 i w 1660 roku wyjaśnia pojęcia: liberum veto, „złota wolność”, rokosz, królewicęta • zna sylwetkę i dokonania Jana III Sobieskiego; • wie, kiedy miały miejsce bitwy pod Chocimiem i pod Wiedniem oraz jaki był ich rezultat; • rozumie pojęcia: haracz, odsiecz wiedeńska; wskazuje na mapie miejsca bitew z Turkami • wskazuje przykłady sztuki barokowej w architekturze, malarstwie i rzeźbie; • wyjaśnia pojęcia: barok, sarmatyzm, wie, jakiego dotyczyły okresu; opowiada o stylu życia szlachty w okresie baroku • wymienia najważniejsze wydarzenia XVII wieku; • zna postacie władców i wodzów polskich w XVII wieku; wie, kim byli Ludwik XIV i Oliver Cromwell 	<p>wie, co Rzeczpospolita eksportowała i importowała</p> <ul style="list-style-type: none"> • na przykładzie Lwowa omawia koegzystencję różnych narodów; rozumie pojęcie: konfederacja warszawska, zna datę podpisania tego dokumentu wskazuje przykłady zmian zachodzących w Polsce w okresie renesansu: rozwój polszczyzny i alfabetu polskiego, powstawanie budowli renesansowych, szerzenie idei humanizmu i renesansu na uniwersytetach • charakteryzuje rządy dwóch ostatnich Jagiellonów; opisuje mechanizmy wolnej elekcji • rozumie pojęcia: Król Słońce, monarchia absolutna, Wersal, etykieta; wie, kiedy panował Ludwik XIV • wie, kiedy doszło do rewolucji w Anglii; • rozumie pojęcia: purytanie, Wspaniała Rewolucja, <i>Deklaracja praw</i>; • zna postać Olivera Cromwella; wie, kiedy doszło do: konfliktu króla z Parlamentem, Wspaniałej Rewolucji, unii Anglii i Szkocji • wyjaśnia słowa „Państwo to ja”; 	<p>„złotym wiekiem” kultury polskiej</p> <p>przedstawia cechy monarchii absolutnej</p> <p>rozumie, dlaczego doszło do konfliktu króla z Parlamentem, wskazuje skutki tego sporu</p> <p>wyjaśnia przyczyny i skutki interwencji polskiej w Rosji</p> <p>wskazuje przyczyny wybuchu powstania kozackiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny konfliktu między Polską a Szwecją; rozumie znaczenie udanej obrony Jasnej Góry rozumie i omawia demograficzne skutki wojen XVII-wiecznych • wskazuje przyczyny wojen polsko-tureckich; rozumie znaczenie bitwy pod Wiedniem • rozumie znaczenie sztuki baroku dla Kościoła katolickiego; omawia początki nietolerancji religijnej w Polsce, wskazuje jej przyczyny zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń XVII wieku • rozumie znaczenie wprowadzenia 	<p>określenia „miasto idealne”</p> <p>uzasadnia rozwój gospodarczy Polski i tolerancję religijną</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia rolę Ludwika XIV w tworzeniu potęgi Francji; wyjaśnia, dzięki czemu Francja stała się potęgą w Europie • opowiada o powstaniu Wielkiej Brytanii; charakteryzuje ustrój Wielkiej Brytanii dostrzega i omawia konsekwencje unii ze Szwecją, porównuje ją z unią lubelską • rozumie znaczenie ugody w Perejasławiu; zna skutki rozejmu w Andruszowie omawia znaczenie pokoju w Oliwie dla stosunków polsko-szwedzkich • rozumie znaczenie upadku gospodarczego Rzeczypospolitej dla funkcjonowania państwa • omawia znaczenie traktatu w Buczaczu, rozumie, dlaczego 	<p>wieku i demokrację szlachecką</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej za rządów Zygmunta III Wazy • analizuje przyczyny sukcesu powstania; • wskazuje przyczyny i skutki zbliżenia się Kozaków i Rosji • rozumie dążenie do opanowania Bałtyku przez państwa nad nim leżące • rozumie wpływ „złotej wolności” na sytuację polityczną w Rzeczypospolitej w XVII wieku • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu” • rozumie przyczyny różnic pomiędzy kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej • porównuje ustrój Rzeczypospolitej z systemami we Francji i w Anglii w XVII wieku • rozumie znaczenie oświecenia dla postrzegania świata • porównuje sposób sprawowania władzy w Rzeczypospolitej i u jej sąsiadów
--	--	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: „stulecie światła”, <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, manufaktura, trójpodział władz, absolutyzm oświecony; opisuje wynalazki oświecenia • wskazuje na mapie Prusy, Rosję i Austrię; • wyjaśnia pojęcia: absolutyzm oświecony, imperator; <p>wymienia XVIII-wiecznych władców, którzy wprowadzili zmiany w Rosji, Prusach i Austrii</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: herbatka bostońska, <i>Deklaracja niepodległości</i>, konstytucja; • wie, kiedy została podpisana <i>Deklaracja niepodległości</i>, tłumaczy, dlaczego ten dzień jest świętem narodowym w Stanach Zjednoczonych; • wymienia Polaków walczących o niepodległość USA; zna postacie Jerzego Waszyngtona i Benjamina Franklina • rozumie pojęcia: stan trzeci, Bastylia, monarchia konstytucyjna, <i>Deklaracja praw człowieka i obywatela</i>; • wie, kiedy we Francji: wybuchła rewolucja, powstała monarchia konstytucyjna; zna postacie Ludwika XVI i Marii Antoniny <p>rozumie pojęcia: terror jakobiński, wielki terror, gilotyna, Marsylianka</p> <p>zna postacie: Fryderyka II Hohenzollerna, Józefa II Habsburga, Piotra I Wielkiego, Jerzego Waszyngtona, Tadeusza Kościuszki, Kazimierza Pułaskiego, Benjamina Franklina</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna postacie Augusta II Mocnego, Stanisława Leszczyńskiego i Augusta III Sasa; <p>rozumie pojęcia: traktat trzech czarnych orłów, Collegium Nobilium, anarchia</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Szkoła Rycerska, konfederacja barska, I rozbiór Rzeczypospolitej, Familia, prawa kardynalne; 	<p>opowiada o drodze Francji do pozycji mocarstwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zmiany zachodzące w Anglii, gdy była republiką; rozumie zasadę „król panuje, ale nie rządzi” • wie, jak zakończyła się unia personalna Polski i Szwecji; • zna okoliczności objęcia tronu Rzeczypospolitej przez dynastię Wazów; <p>wskazuje na mapie zmiany granicy po pokoju polanowskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania kozackiego; <p>wskazuje na mapie bitwy, które stoczono podczas powstania</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: samoderżawie, wielka smuta, dymitriada, Kreml, husaria; zna daty: 1610, 1612, 1634 <ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg wojen polsko-szwedzkich; omawia postanowienia pokoju w Oliwie <p>wymienia skutki gospodarcze i polityczne wojen w XVII wieku</p> <p>omawia przebieg wojen polsko-tureckich</p> <p>wymienia cechy sztuki barokowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o przebiegu wojen toczonych przez Rzeczypospolitej w XVII wieku; 	<p>obowiązkowego szkolnictwa;</p> <p>omawia koncepcję trójpodziału władz Monteskiusza</p> <p>wyjaśnia na przykładzie sąsiadów Rzeczypospolitej, na czym polegał absolutyzm oświecony w praktyce</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wybuchu wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; <p>omawia system sprawowania władzy w Stanach Zjednoczonych</p> <p>wymienia przyczyny rewolucji we Francji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny obalenia jakobinów; przedstawia skutki rewolucji we Francji • podaje przyczyny, przebieg i skutki walki o niepodległość Stanów Zjednoczonych; <p>omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji we Francji</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego doszło do objęcia polskiego tronu przez dynastię Wettinów; • omawia skutki wojny północnej dla Rzeczypospolitej; 	<p>nazywano go haniebnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności, w których Polacy ruszyli na odsiecz Wiedniowi; • rozumie znaczenie odsieczy dla pozycji Polski w Europie • wskazuje różnice między kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej • analizuje przyczyny klęsk i zwycięstw Rzeczypospolitej w XVII wieku <p>analizuje absolutyzm oświecony i dostrzega jego wpływ na funkcjonowanie państwa</p> <p>rozumie znaczenie reform gospodarczych i wojskowych przeprowadzonych w państwach ościennych</p> <p>wskazuje różnice w systemie sprawowania władzy w państwach europejskich i w Stanach Zjednoczonych</p> <p>porównuje monarchię absolutną z monarchią konstytucyjną</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego Stany Zjednoczone były pierwszym krajem, który wprowadził idee oświecenia w praktyce • dostrzega wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji we Francji • omawia wpływ idei oświecenia na rewolucję we Francji; • ocenia skutki rewolucji • dostrzega wpływ filozofii oświecenia na zmiany zachodzące w Europie i na świecie • omawia skutki rządów Sasów oraz konsekwencje podporządkowania Rzeczypospolitej Rosji • ocenia sytuację polityczną Polski w czasie pierwszych lat rządów Stanisława Augusta • rozumie i uzasadnia zmiany w edukacji za rządów Poniatowskiego • porównuje założenia ustrojowe Rzeczypospolitej i Stanów Zjednoczonych zapisane w konstytucjach tych krajów • analizuje postawę króla wobec konfederacji targowickiej • ocenia szanse na powodzenie powstania kościuszkowskiego
--	---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa biorące udział w I rozbiórce Rzeczypospolitej, wskazuje utracone ziemie, zna datę traktatu rozbiorowego; <ul style="list-style-type: none"> zna postacie Stanisława Augusta Poniatowskiego i Tadeusza Rejtana zna jeden utwór literacki o kontekście historycznym związany z sejmem rozbiorowym – O Panu Tadeuszu Rejtanie – recytuje trzy jego zwrotki rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie rozumie pojęcie: Sejm Wielki; wie, kiedy zwołano sejm i uchwalono konstytucję rozumie pojęcie: konfederacja targowicka; wie, kiedy doszło do wojny polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 maja oraz do konfederacji targowickiej; wymienia państwa biorące udział w II rozbiórce Rzeczypospolitej; wskazuje na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą w wyniku II rozbioru wie, kiedy doszło do wybuchu powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczypospolitej; zna postacie Tadeusza Kościuszki i Jana Kilińskiego; rozumie pojęcia: uniwersał połaniecki, insurekcja, kosynierzy zna daty: ostatniej wolnej elekcji, rozbiorów, uchwalenia konstytucji, powstania kościuszkowskiego wie, kiedy Bonaparte objął władzę, został cesarzem, wygrał bitwę pod Austerlitz; rozumie pojęcia: konsul, cesarstwo, <i>Kodeks Napoleona</i>, bitwa trzech cesarzy, Związek Reński 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia przejawy kryzysu na ziemiach polskich w XVII wieku; omawia sztukę barokową na wybranych przykładach, omawia kulturę sarmacką; opisuje monarchię absolutną we Francji i parlamentarną w Anglii, wymienia postacie i wydarzenia związane z kształtowaniem się tych ustrojów zna sylwetki i dokonania: J.J. Rousseau, Woltera, Monteskiusza; podaje cechy kultury oświecenia, umieszcza ten okres na osi czasu przedstawia reformy przeprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii, wskazuje ich twórców opowiada o stosunkach między Anglią i koloniami; rozumie, dlaczego Kościuszko i Pułaski są bohaterami dla Amerykanów wymienia stany społeczne we Francji rządzonej przez Ludwika XVI, omawia ich rolę w państwie; wyjaśnia okoliczności powstania monarchii konstytucyjnej wyjaśnia okoliczności wybuchu wojny Francji z sąsiadami; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia trudności Rzeczypospolitej spowodowane wojną północną i rządami Sasów wymienia przyczyny I rozbioru Rzeczypospolitej zna jeden utwór literacki o kontekście historycznym związany z sejmem rozbiorowym – O Panu Tadeuszu Rejtanie – recytuje większość rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie przedstawia zmiany w gospodarce i ich konsekwencje omawia wpływ konstytucji na funkcjonowanie państwa rozumie przyczyny i skutki konfederacji targowickiej; wskazuje znaczenie II rozbioru dla sytuacji gospodarczej Rzeczypospolitej wymienia przyczyny wybuchu i skutki powstania kościuszkowskiego; rozumie przyczyny klęski powstania i upadku Rzeczypospolitej wyjaśnia, czym były: Rada Nieustająca, Komisja Edukacji 	<p>rozumie i przedstawia zmiany społeczne, jakie zaszły we Francji podczas rewolucji</p> <p>omawia wpływ oświecenia na funkcjonowanie państwa</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje elementy uzależnienia Rzeczypospolitej od Rosji wyjaśnia sposoby ingerencji Rosji w sprawę Rzeczypospolitej i ich konsekwencje zna jeden utwór literacki o kontekście historycznym związany z sejmem rozbiorowym – O Panu Tadeuszu Rejtanie – recytuje go w całości rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie omawia znaczenie zmian w Rzeczypospolitej stanisławowskiej rozumie i uzasadnia znaczenie konstytucji dla funkcjonowania państwa omawia wpływ Rosji na sytuację w Rzeczypospolitej, omawia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje różne postawy wobec prób ocalenia niepodległości Rzeczypospolitej analizuje reformy Bonapartego i wskazuje ich wpływ na budowanie potęgi Francji ocenia postawę Napoleona wobec Polaków ocenia postawę Bonapartego wobec Polaków; rozumie znaczenie epoki napoleońskiej dla historii Europy ocenia stosunek Napoleona do sprawy polskiej zna jeden utwór literacki o kontekście historycznym związany z sejmem rozbiorowym – O Panu Tadeuszu Rejtanie – recytuje go w całości interpretując
---	---	--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto i kiedy założył Legiony we Włoszech; • wie, kiedy powstało Księstwo Warszawskie i kiedy powiększył się jego obszar • wskazuje Księstwo Warszawskie na mapie; zna postać i dokonania księcia Józefa Poniatowskiego • zna wydarzenia z lat: 1812, 1813, 1815; rozumie pojęcia: bitwa narodów, sto dni Napoleona, Wielka Armia • wymienia najważniejsze bitwy okresu napoleońskiego; • wie, kiedy i gdzie powstały Legiony Dąbrowskiego, zna postać ich twórcy; • wie, w jakich okolicznościach powstał polski hymn 	<p>charakteryzuje Francję jako republikę</p> <p>charakteryzuje monarchie absolutyzmu oświeconego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powiedzenia: „od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”; <p>wskazuje próby reform w Rzeczypospolitej</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wybór Stanisława Poniatowskiego na króla Rzeczypospolitej; - zna jeden utwór literacki o kontekście historycznym związany z sejmem rozbiorowym – O Panu Tadeuszu Rejtanie – recytuje jego połowę zwrotki • rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie • wymienia reformy wprowadzone przez Poniatowskiego; <p>opowiada o konfederacji barskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia próby reform podjęte przez Stanisława Poniatowskiego; <p>opisuje zmiany w Warszawie, zna najważniejsze budynki wzniesione w okresie rządów Stanisława Augusta</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności powstania Sejmu Wielkiego; • przedstawia stronnictwa sejmowe i ich poglądy; 	<p>Narodowej, Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego; • omawia przyczyny i skutki rozbiorów <p>wyjaśnia, jak Bonaparte objął władzę we Francji, uczynił kraj potęgą, odnosił sukcesy wojskowe</p> <p>omawia zasady sprawowania władzy w Księstwie Warszawskim</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki ataku na Rosję; zna przyczyny klęski Napoleona w Rosji • zna przyczyny, przebieg i skutki zdobycia przez Francję pozycji hegemonia w Europie; • przedstawia przyczyny i skutki powstania Księstwa Warszawskiego, opisuje sposób sprawowania władzy 	<p>konfederacji targowickiej dla II rozbioru</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie uniwersału połanieckiego • opisuje wpływy państw ościennych i przejmowanie przez nie kontroli nad Rzeczpospolitą • rozumie zmiany, które zaszły w Europie po zwycięstwach Napoleona; <p>rozumie znaczenie bitwy pod Austerlitz dla zmian w Europie</p> <p>omawia stosunki między Księstwem Warszawskim a Francją</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ Napoleona na Europę; wymienia przyczyny ostatecznej klęski Bonapartego • analizuje zmiany w Europie okresu napoleońskiego 	
---	---	---	---	--

	<p>omawia postanowienia Konstytucji 3 maja zna postać Józefa Poniatońskiego</p> <ul style="list-style-type: none">• opowiada o przebiegu powstania kościuszkowskiego; wymienia główne bitwy insurekcji• omawia sytuację w Rzeczypospolitej pod rządami dynastii Wettinów;• przedstawia reformy Stanisława Augusta Poniatońskiego; <p>opowiada o próbach zachowania niezależności i o walce o niepodległość (o Konstytucji 3 maja i o powstaniu kościuszkowskim)</p> <ul style="list-style-type: none">• opisuje sytuację we Francji za panowania Napoleona Bonaparte; <p>wymienia państwa, które walczyły z Bonapartem, wskazuje te, które pokonał</p> <ul style="list-style-type: none">• rozumie cele działania Legionów Dąbrowskiego, zna ich szlak bojowy; zna okoliczności, w których powstał <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, oraz twórcę słów tej pieśni <p>opowiada o kampanii rosyjskiej Napoleona i o udziale w niej Polaków</p> <ul style="list-style-type: none">• opowiada o powstaniu Legionów Dąbrowskiego i ich szlaku bojowym			
--	--	--	--	--

